

Barcelona, 6 de novembre de 1931

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY LV - 2731

Preu 20 cts. - Atrassats, 40

Les tres gràcies de la monarquia

— Ja era hora que els talléssim el cap.

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, núm. 18

Gran Basar de Sastreteria sistema Nordamericà

BASTIDA s'engrandeix, i el seu èxit obeeix a tres raons: 1.ª La seva nova fórmula en l'art del vestir. 2.ª Tenir el vostre vestit sempre a punt. 3.ª La fabricació és venuda directament al comprador.

Durant les obres d'engrandiment, ocupa el local del costat, i en l'ocasió de tenir unes existències formidables, ens cal liquidar als preus següents:

100.000
colls i punys, des
de 0,10 ptes.

100.000
vestits xeviot, des
de 25 ptes.

100.000
pantalons, des de
5 ptes.

100.000
paiames, des de
3 ptes.

100.000
colçotets, des de
1,95 ptes.

100.000
camisetas seda,
des de 1,45 ptes.

100.000
talls de vestit, des
de 5 ptes.

100.000
abrics de gran
moda, des de
25 ptes.

100.000
trinxeres, des de
10 ptes.

100.000
camises, des de
4 ptes.

100.000
corbates seda, des
de 0,50 ptes.

100.000
mitges sport, des
de 1,45 ptes.

100.000
sweters, des de
2,50 ptes.

Secció de mida en vestits, abrics, peces d'etiqueta i de sport, des de 50 pessetes fins les millors classes en fantasia i luxe, a preus moderadíssims; i si fos precís, confecció ràpida i llesta per a lliurar al client a les quatre hores.

En la secció de camises i calçotets a mida, tenim una gran existència en teles i dibuixos de totes classes, fins les més fins i selectes, que oscil·len, els calçotets, de 4 a 10 pessetes; i les camises, des de 10 a 25 pessetes.

Els nostres clients tots són obsequiats amb diversos presents i segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

Els de fora de Barcelona seran servits si ens escriuen demanant-nos mostres i figurins i un sistema especial per a prendre les mides.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

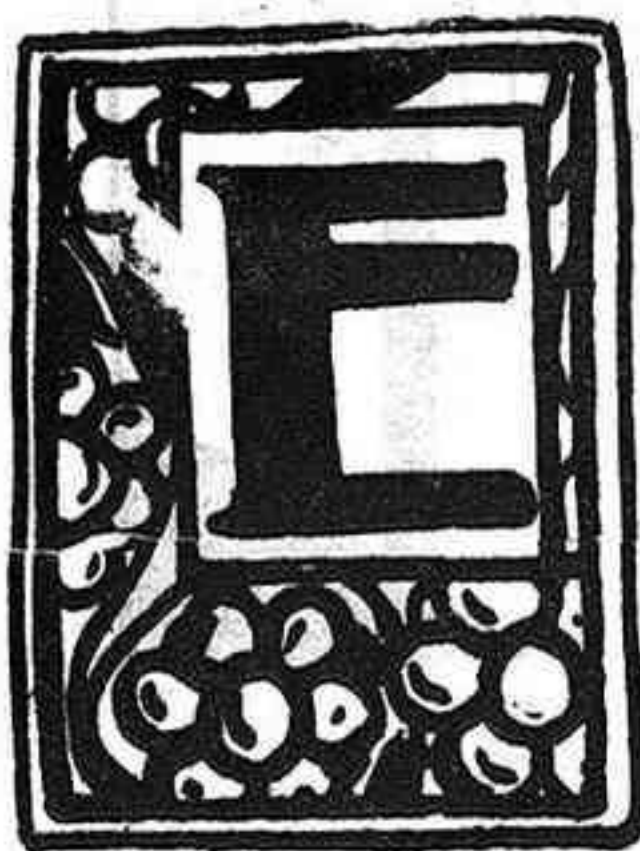
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

La fi de Xauxa

El funcionari públic espanyol té una tradició de fam i de mandra com cap altre estament. Uns anys enrera, quan les places seguien els trontolls de la política, havia donat lloc a l'honorable classe dels cessants, que era gairebé tot un símbol de la misèria i de l'endarreriment d'Espanya en aquella època. Segurament aquells que tenen avui els cabells canuts, deuen encara recordar-los. Jo no els

recordo; però n'he llegit, a base dels cessants, tota una literatura plebea i grollera, d'un humorisme insensat i sense entranyes. Dit sigui de passada, no crec que hi hagi cap altre poble que, com el castellà, hagi fet més humorisme a base de la desnutrició dels seus indígenes. Potser és també que cap altre no s'ha nodrit tan malament. D'ací que hi hagi tanta mandra a la península, i una imaginació tan delirant, que fa veure miracles per tot arreu.

D'uns quants anys ençà, la inamovibilitat dels càrrecs havia dignificat una mica la burocràcia. Començava a tenir, si no un aspecte llustrós, un aspecte decent. Ja no era indefectiblement una plaga pels sastres, pels propietaris de cases i pels amics. Alguns havien desat la clàssica espasa. La majoria, si no menjaven molt, menjaven cada dia. Al que no s'havien avesat encara, era a treballar. Qui més qui menys, esperava, com Sant Isidre — que per alguna cosa és el patró de Madrid —, un angelet que els fes la feina.

Però ve't ací que ara arriba el gran Manuel Azaña, l'únic revolucionari autèntic de Madrid, l'únic revolucionari que, en lloc de mítings demagògics, fa decrets que transformen la vida de la península. Azaña els suprimeix, llevat dels diumenges, gairebé totes les festes oficials, els redueix de nombre i els imposa més hores de treball, tot augmentant-los el sou. Vol que el funcionari de l'Estat sigui realment un home que compleixi una funció, i no esdevingui un simple paràsit. Direu que amb aquest decret la vida del funcionari ha acabat de dignificar-se plenament. No és així?

Doncs, no, senyor; els funcionaris no ho han sabut veure d'aquesta manera.

Els funcionaris, que àdhuc pensaven, sota la República, de seguir celebrant el "cumpleaños" del rei, de la reina i de les "infantitas", han trobat que el decret atempta contra un dels seus drets més sagrats, el de la vagància, i han posat el crit al cel. A Madrid, naturalment, s'hi han enternit, perquè a Madrid, qui més, qui menys, és amic d'un ministre, d'un diputat; i si encara no és funcionari, té moltes esperances d'arribar a ésser-ne: és a dir, té l'esperança de

resoldre el trist problema dels cigrons sense treballar, que és un ideal molt corrent a Madrid, i una de les pitjors plagues de la vida d'Espanya. Altrament, a Madrid, molts bars, molts cafès viuen de la vagància precisament dels funcionaris. Moltes cases de dispeses es sostenen també gràcies a aquesta "inflació" de funcionaris. Els diaris de Madrid hi tenen els millors clients, especialment durant les hores d'oficina, i, sovint, els millors servidors, car molts periodistes són, com és sabut, una mena de funcionaris fantasmes, als quals ningú no veu sinó és a l'hora de cobrar. No és estrany, doncs, que els madrilenys, amb tants d'interessos lesionats, hagin vist en el decret d'Azaña una mena de la fi de Xauxa, l'acabament, si no de la bona vida, d'una vida vegetativa i parasitària que els agradava molt.

Ací, en canvi, el decret ha fet un efecte molt divers. Ens hem recordat de les vegades que ens hem sentit a dir: "vuelva usted mañana", o "hable usted en cristiano"; ens hem recordat de la paciència que ens han fet perdre amb els expedients encantats, amb els expedients que no acabaven mai de tramitar-nos, i Manuel Azaña, amb el seu decret, ens ha semblat un magnífic àngel vindicatiu.

DOMÈNEC GUANSÉ

ELS GUERRILLERS DE LA MORT

Amb motiu del conflicte xino-japonès, el general Gung Tehun ha organitzat unes bandes armades, anomenades "guerrillers de la mort".

Guerrillers de la mort! Heu-vos ací un nom escaient per als nostres elements cavernícoles. El Cardenal Segura, gran virtuós del trabuc, els enviaria, amantíssim, la seva benedicció més distingida.

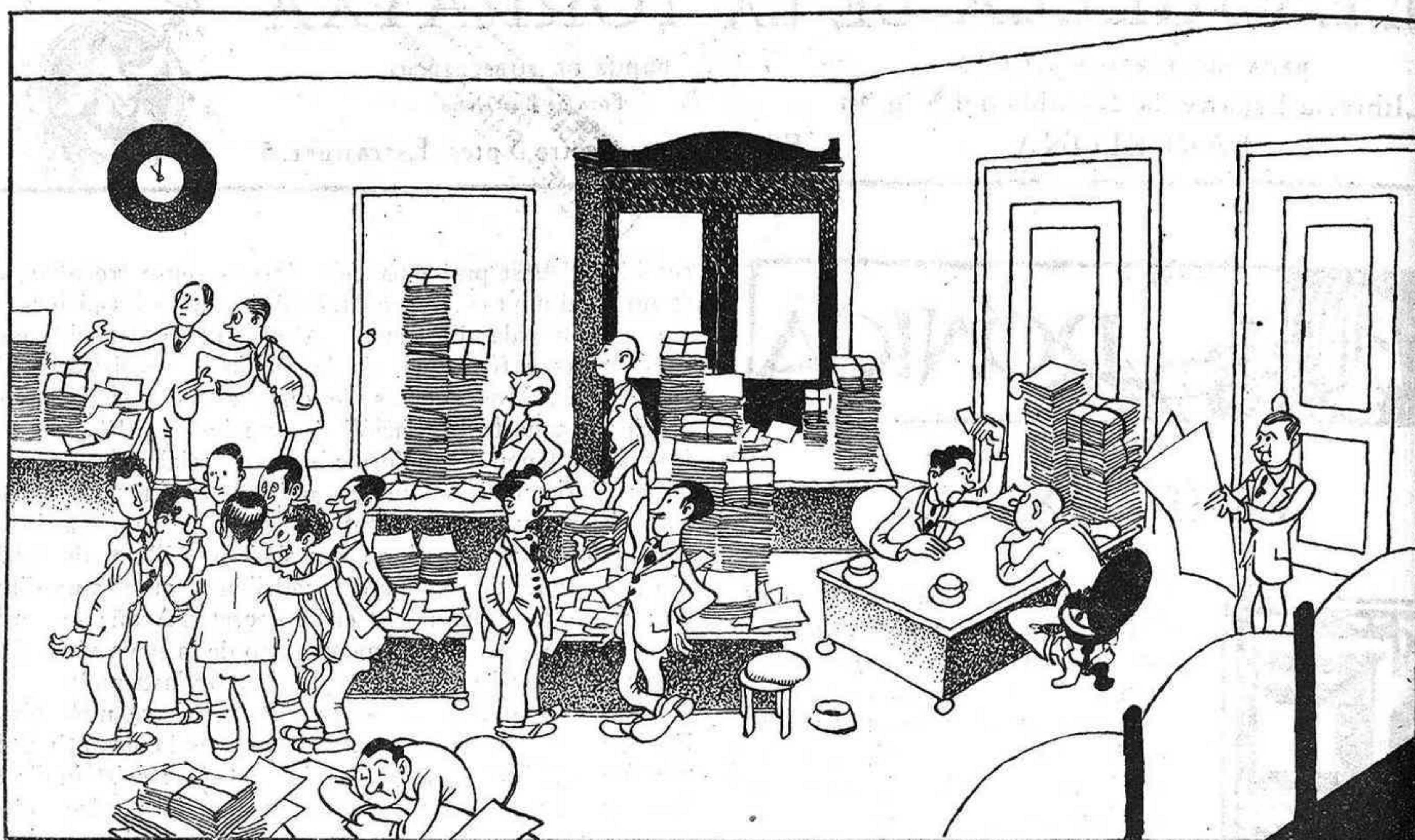
BAROJA S'EXPLICA...

Baroja, actualment, en política, es mostra molt desconcertat. Ell mateix ho confessava l'altre dia, en una llibreria de Barcelona, davant d'un grup d'admiradors:

—Jo— deia — sempre havia estat anarquista, un bon "amateur". Però ara, no. Ara, en això de l'anarquisme, passa com en l'esport: el professionalisme ho descredita tot.

I dient això, Baroja s'arronçava d'espatlles, amb un gest d'una indiferència absoluta, com de l'home que, en una revolada del destí, ha perdut tots els seus ideals...

—Però, això no obstant — continua Baroja revifant-se —, entre un pistoler i un jesuïta, prefereixo sempre el pistoler: almenys, és més interessant...

La burocràcia de la monarquia

Això és una vinyeta

ENSOPIMENT

Amb la seva erudició acostumada, Manuel de Montoliu ha donat una conferència a Tàrrrega, sobre el desvetllament del moviment catòlic.

—Què faran ara, tots els catòlics? Dormiran?

—No — féu un del públic —; els que dormim som nosaltres.

ELS INTEL·LECTUALS DE LA REPÚBLICA

¿Ja ho deuen haver llegit, veritat? Més de cent diputats hauran de renunciar l'acta. Són els diputats acaparadors de càrrecs, els de funcions múltiples i proteiques, els que cobraven de tot arreu.

Ja hi ha hagut, a hores d'ara — o sigui: quan escrivim aquest Glossari —, una renúncia: la d'Unamuno. Unamuno, al Congrés, hi ha fet poca feina, i la poca que hi ha fet, ha estat llastimosa: maldar per una política eixarçada i imperialista, dir quatre coses de lingüística que tots sabíem i parlar de la carrabina per a donar gust al seu amic "Emiliano Iglesias Ambrosio". Per això alguns, de la carrabina d'Unamuno, ja en diuen la carrabina d'Ambrosio.

El senyor Unamuno ha anat al Congrés per a restar-se admiradors. Hi ha anat a dur la contrària, a fer el cascaràbies, a posar obstacles. El senyor Unamuno també era

dels que es sacrificaven. Ara, senyors, tothom se sacrifica. Tothom se sacrifica que és un gust!

Però quan ha sabut que si volia seguir sacrificant-se, havia de deixar la càtedra i el rectorat de Salamanca, ha engegat l'acta a passeig, li ha fet botifarra en grec.

¿Per amor a la cultura? Per amor a la cultura, ja no havia d'haver anat al Congrés, on no feia cap falta: els cacics salmantins també haurien trobat defensor. Catalunya s'hauria trobat sense uns atacs més, ben poc intel·lectuals per cert. I la República hauria seguit igualment el seu camí.

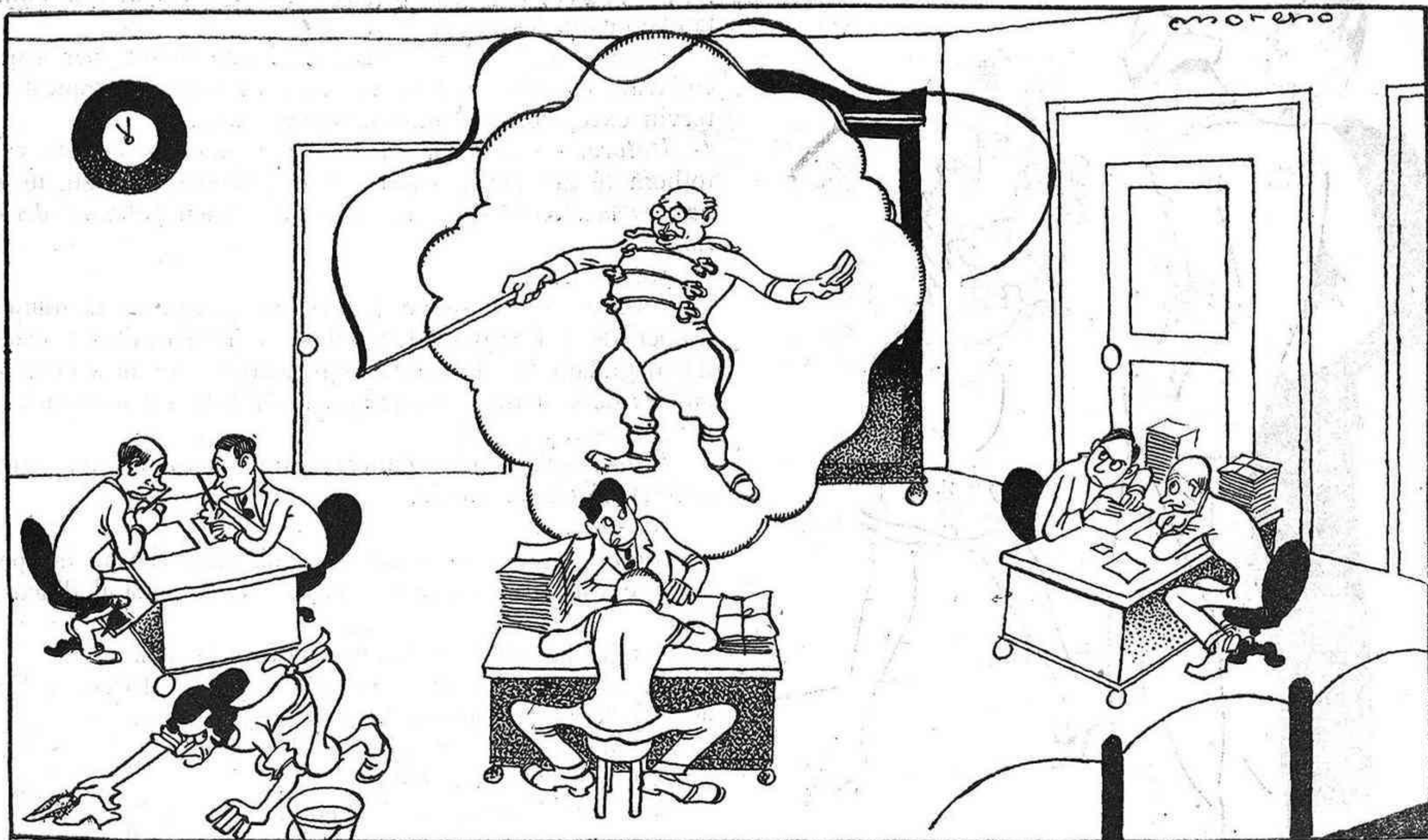
La República no necessita aquesta mena d'intel·lectuals que es creuen una mena de semidéus, una mena de semidéus amb corbata i ulleres. La República necessita republicans — com més intelligents, millor —, homes d'acció, homes que sàpiguen menysprear els camins de dretes, homes que no somiïn l'Imperi, sinó la Llibertat.

Danton — un revolucionari que avui fa falta — deia: "Nosaltres hem fet la Revolució. Ara vindran els juristes, i la desfaran". I en efecte: Danton tingué raó. Els juristes deixaren que Napoleon s'apoderés de la República i la convertís en Imperi, l'Imperi que creà el tipus de nou ric.

Aquí ha passat una cosa semblant. Aquí no hi ha hagut Revolució. Hi ha hagut República i moltes cançons i molta alegria. Però han vingut els intel·lectuals — que mai no han tingut contacte amb el poble — i han volgut arreglar-ho tot amb discursos, a pesar que a la Cambra no s'hi havia de fer el tenor, i aigua calenta.

Sí, sí: que se'n vagin els intel·lectuals, que no es sacrificuin més, que es decantin a la pesseta. Amb l'Azaña — aquest és altra cosa — ja en tenim prou per fer bona feina.

VIRAI

La burocràcia de la República

—A la vinyeta hi ha entrat la fil·loxera.

L'endemà de la fuga d'En Rada, un diari madrileny publicava un anunci "camelo" que començava així:

"Se ha perdido un fonógrafo..."

Això, que sembla una poca-solta, va fer riure molt als madrilenys. Perquè a En Rada li diuen, si és que vostès no ho saben, "La voz de su amo".

A Barcelona, aquest nom el donem a "La Veu de Catalunya".

***

El senyor...—bé, el nom no el diguem—, va anar, l'altre dia, a un Casino Anticlerical de dues pessetes de quota. Com es pot suposar, el servei de cafè era bastant dolent. Prengué una tassa de legítima... xicoira, i després demanà una copeta de "Chartreuse".

El mosso el serví, i el protagonista d'aquesta anècdota, un cop veié el líquid que rajava de l'ampolla del magnífic licor dels frares, el flairà i féu una ganyota de disgust, puix es veia ben clar que allò era una vil imitació.

Però el mosso, somrient, li donà un cop a l'espatlla, i, amb to confidencial, li digué:

—Ja se la pot beure amb confiança, que no és pas dels frares...

El protagonista d'aquesta anècdota no va poder menys que recordar el famós xocolata de "Machaquito", aquell

xocolata tan bo, que, segons ell, era tan pur, que no hi havia ni cacao ni asuca, ni na mà que chocolate...

***

El decret sobre els funcionaris ha mogut, a les oficines, l'aldarull que és de suposar.

—Això, en temps de la monarquia, no passava!—diuen els buròcrates que no més s'acosten a l'oficina el dia últim de mes.

—Els procediments de la República són més arbitraris que els de la Dictadura!

L'endemà de la publicació del decret, un cap de servei cridà al seu subordinat immediat.

—Veurà — li digué. — Com que és possible que es comencin a fer expedients, per tal de saber si la gent treballa o no, jo desitjaria, perquè no sé de què va en aquesta oficina, que m'expliqués si el personal compleix amb els seus deures...

—Caram! Sí, senyor, no mancaria més! Cregui que no ens podem queixar de la gent que tenim. Allà a quarts d'onze, ja són tots ací... No llegeixen més que tres periòdics, i no parlen malament dels seus superiors jeràrquics...

***

Sembla que En Lerroux té moltes esperances d'arribar a President de la República.

El seu mutisme, per ara, li va donant excel·lents resultats. No es compromet, no s'embrancha en res, i deixa que els altres vagin fent...

—L'Alcalà Zamora no hauria agradat a les esquerres — deia un. — Les esquerres, no tenen altre candidat possible que l'Azaña, i llavors les dretes s'espantarien... En Lerroux, en canvi, tindrà la virtut de no acontentar ningú. Per això es diu que la política és l'art dels termes mitjos...

—Veus? Ara sí que comprenc aquells crits de visca la llibertat d'ensenyança!

Reportatges originals

UN INTERVIU AMB LA BUTACA NUMERO 3 DEL TEATRE NOVETATS

Eduard Zamacois va fer parlar *un vagó de ferrocarril*; Lluís Capdevila va fer parlar *un llit de matrimoni*; Belda es prepara a fer parlar un *artefacte higiènic*; i si no recordo malament, Edmond About va entrevistar *un mort*.

Ara li toca parlar a la butaca o seient de pati número 3 del teatre Lírico-dramàtic del carrer de Casp.

Vivim el segle dels grans descobriments, dels esdeveniments insospitats, de les calamitats més calamitats hagudes i per haver, en el més calamitós dels temps.

No té res de particular que l'altre dia, en veure venir, Rambla avall, envers L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, mitja dotzena de butaques caminant (com és natural a quatre potes), no sentíssim ni fred ni calor, com no el sentim tampoc veient una estrena d'Artís, Roure, Màntua, Víctor Mora, o Pep Sistacs.

Les quatre butaques entraren a la nostra Redacció, saludaren cerimoniosament, versallescament, el tamboret il·lustre, i tot seguit s'expressaren així:

—Nosaltres som una de "Novetats", una altra de "Romea", la tercera de l'"Espanyol", i la quarta del "Tallia". Venim a protestar, picant de potes si fos precis, de moltes malifetes que seguidament els contarem; nosaltres facilitarem la seva tasca de sanitat teatral; nosaltres tenim els braços oberts a tots els que cerquen honestament el ressorgiment d'aquells dies de glòria per la nostra escena. Ja poden preguntar, fins el que els sembli més difícil d'esbrinar, car és molt lògic, com diu un refrany arcaic, que *les*

parets oeixen, i no ens negaran que és evident que també també oeixin les butaques".

Aquí va callar la que parlava, i acte seguit (per a més endavant establir un torn rigorós) va començar aquest interviu excepcional la butaca número tres.

Butaca. — Començaré per dir-li que en aquesta casa tothom té un motiu o altre. No se n'escapa ningú, ni les *palmes acadèmiques*, a les quals els diuen *palmons de sis rals*.

Jo. — .....?

Butaca. — Sí, senyor; a fi que pugui, en el número proper de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA orientar degudament el lector, començarem per descobrir els *motius* de la gent de casa; així no hi haurà confusions.

Jo. — .....?

Buta. — Al senyor Bañeres, aquell actor tan alt i gros, li diuen *el senyor conde*.

Jo. — .....?

Buta. — (Alerta, linotipista, amb l'abreviatura del personatge *Butaca*). A aquella senyora diplomada li diuen la *Jaià*.

A aquella actriu de la piga li diuen la *mama*.

Ja es comprèn que són les senyores Morera i Fornes, oi? I que en són de trapelles, els còmics!

A l'actor Martí l'anomenen *el papa*.

A Galceran, *En Nandu*.

A Soler, *l'estanquer de Palau*.

A Guitart, *miss Novedades*.

A l'empresari Canals l'anomenen *Sebastià, l'amo de tot*.

A l'Artís, el *Papu*, o bé el "tío" Camunyes.

A Crehuet li diuen la *Crehueteta de la Masia*.

A l'Alarma, el *noi gran*.

A l'Aimerich, *Don Gonzalo*.

A Soldevila, *Sant Antoni del bell Somriure*.

A Sagarra, *Espronceda petit*.

I a aquell gat que es passeja en aquests moments per damunt del piano li diuen "El senyor Soldevila".

Acabaré remarcant que molts dels interessats ignoren que se'ls coneix per noms tan suggestius.

I fins al gran interviu, que el farem la setmana entrant.

JULI VERT D'HORTA

—No s'espanti, Sa Il·lustríssima, que entre els basco-navaresos i els atracadors, ja n'anirem sortint.

pon amb l'obra, vodevil en dos actes de picardies, carregats amb mostassa, que els artistes de la casa aboquen amb aquella gràcia que els és peculiar, de cara al públic, que ho tasta d'allò més bé.

NOTA.—Cal destacar les representacions de teatre català que es donen els divendres. Una bona iniciativa de Nolla i Santpere. I un bon descans per a Santpere. Ja van bé aquestes representacions. I demostren que també hi ha un públic per al que no tot són camises i calçotets. Hi ha un públic que creu que el teatre és quelcom més que camises i calçotets. Alegrem-nos-en.

Cal destacar també, en aquestes representacions, ultra la labor dels altres artistes, la de Maria Font, actriu nova a la casa. La de Maria Font és una bona adquisició. Es una actriu intel·ligent, comprensiva, fina, sensible. Molt digna d'elogi.

B. X. M.

CINEMA

Invitats per "Palestra" a la sessió de prova del film "Maternitat" ("El Dret a la Vida"), realitzada per Tissé—escuela russa d'Eisenstein—, presentada per la dita entitat cultural i distribuïda per M. de Miguel, assistirem a l'Orpheó Sincrònic per a veure la projecció de la pel·lícula de referència.

"Maternitat" ("El Dret a la Vida") és un film d'avantguarda? Un film de dignificació social! Tissé, emprant els objectes creats per la comoditat i la necessitat, ha fet el poema de la fecunditat, tractat amb un realisme punyent, que arriba a fustigar a la humanitat; el fons és d'una moralitat atorrolladora, que per la seva realitat, no ha de deixar de veure ningú.

ENTREACTES

Assumpció Casals i Josep Bruguera debutaran, demà, disabte, en el teatre Principal de Girona, i la temporada durarà fins el 10 de gener.

No cal remarcar que els desitgem un èxit.

Hom diu si els esmentats artistes estan en negociacions per marxar a Buenos Aires, avantatjosament contractats per un conegut empresari argentí.

El més segur és que una volta en ple domini d'unes obres que pensen estrenar a Girona, vinguin a treballar a Barcelona, en la qual capital s'està negociant l'arrendament d'un popular teatre.

Que l'Enric Borràs va a l'Espanyol...

Què més voldria En Santpere: l'Enric Borràs va a l'Espanyol... de Madrid.

* * *

Que la companyia Casals-Bruguera estrenarà, en el teatre Principal de Girona, un drama que passa entre russos

* * *

Que a l'Olympia, després del campionat de ball, començarà una temporada de circ equestre.

En podem donar les gràcies al Cav. Mucci. ¿No és veritat, Gisbert?

Que l'empresari Castells tracta d'emprendre una temporada de *tournee*.

De *tournee*... de tornar a no pagar els artistes, volem dir.

* * *

Que al Liceu, per fi, es farà la temporada d'òpera ¿Veuen com no és fàcil anar contra la República?

* * *

Que a la companyia d'En Campúa, del teatre "Cómico", hi falten dones.

La veritat siga dita, que de *vedettes* estan a l'altura de *La Izquierda del Ensanche*.

* * *

Que els *empresaris* del Paral·lel estan indignats amb el campionat de ball, perquè els deixa sense públic.

Manies; si no la volen ballar magra, que facin obres interessants, i no neules, i que contractin bones companyies La resta és aigua calenta.

* * *

Que aquest any els *Tenorios* han resultat aigualits.

Es clar; com que tots els *tenorios* ja tenien l'absoluta...

* * *

Que al teatre Victòria, diumenge a la tarda, per poc hi ha un *Dos de Mayo*. Els xiulets se sentien de la Bordeta.

Tot per culpa d'una E. En lloc de cantar don "Emilio" Sagi-Barba, cantava l'"Enrique" Sagi-Barba, i el públic obligà a cantar al *divo*.

Es clar, certes martingales han passat de moda.

* * *

Que En Sagi-Barba i En Marcos Redondo són els *asos* més grans dels barítors.

Asos deu voler dir *nassos*, ¿veritat?

BRIK

—Trenta-set punyalades! Sort que només n'hi ha una de mortal.

Diuen que l'Ajuntament de Madrid vol posar calefacció als carrers.

A la nostra ciutat, el clima potser ho fa innecessari. Cal, tanmateix, que els nostres regidors reflexionin...

Pensin que seria, al capdavall, una exclusiva. I que això de les exclusives, infaliblement, dona excel·lents resultats.

✽

El senyor Macià ha amonestat severament els diputats catalans, amb motiu de no assistir a les sessions del Congrés.

El cas és escandalós, en efecte. Què fan, doncs, a Madrid, els diputats catalans? Potser es juguen al "mus" o a la "manilla" les dietes parlamentàries? O potser, tal volta, practiquen l'amor lliure?

✽

La Federació Mercantil, de Madrid, ha discutit la situació que l'Estatut català crearà al comerç madrileny.

El senyor Angel Ligeró ha dit que aquest Estatut causarà perjudicis a Madrid i convertirà la capital d'Espanya en una ciutat de tercer ordre.

La cosa és greu... Sort que no el creurà ningú: és massa "ligeró" i massa "angelical".

✽

"El Debate", l'òrgan oficiós dels jesuïtes, ha emprès una campanya desvergonyida en favor dels Sindicats lliures.

¿No pensa secundar-la, a casa nostra, "La Veu de Catalunya"?

Seria ben estrany, certament.

✽

Nosaltres, davant la cínica pretensió del Pistolerisme "lliure", de tornar novament a actuar a Barcelona, ens limitem a preguntar:

—No caldrà, a fi de comptes, muntar una guillotina?

✽

Aquests dies, a l'Ajuntament, s'han ocupat dels cementiris. Ja és piadós, ja, ocupar-se dels morts, per Tots Sants. Però, i dels vius, no se n'ocuparan mai?

O es pensen, potser, que de vius només en són ells?

✽

En Marcellí Domingo ha declarat que es proposa dotar les escoles rurals d'aparells de ràdio.

Aplaudim aquesta iniciativa. Però hom pensa, tanmateix, que si els minyons espanyols han d'instruir-se amb les barroeries d'un Toresquí, ja estan ben arreglats...

✽

En el decret jublant el senyor Martínez Vargas es fa constar que els seus serveis no mereixen reconeixement.

Pobret! Tant que n'haurien merescut d'En Primo de Rivera.

✽

Ha estat confiada al senyor Valls i Taverner la missió de reorganitzar la biblioteca de la Universitat de Barcelona.

El senyor Valls i Taverner és, sens dubte, un home intel·ligent i entès en la matèria.

Però, no demanarà consell als jesuïtes?

✽

Diuen que Azaña es proposa dignificar el funcionari públic.

I el senyor Macià i el senyor Agudé, no senten ganes de dignificar res?

Llàstima, llàstima gran!

✽

Segueix la ratxa de la monarquia i la dictadura en el nostre Ajuntament.

La femella té la supremacia de la collocació. ¿Es pot saber per quin motiu? Nosaltres comencem a estar al tanto de certes arbitrietats.

✽

Què els en sembla el "comptet" d'autos del mes d'agost? Fuja la "insignificància" de 17.000 pessetes i "pico". Pel que es veu, no hi ha cura. ¿Els regidors del nostre Ajuntament obliden que amb aquestes pessetes podrien donar feina a alguns obrers parats?

✽

El governador de València va donar l'ordre a la Guàrdia Civil que no deixés entrar a la capital cap obrer que no portés el contracte de treball.

Si aquesta ordre hagués estat donada a Catalunya, els castellans haurien dit: "Ven ustedes cómo los catalanes son siempre unos separatistas".

✽

S'ha descobert que un tal Angel Alonso Castrillo, que presta els seus serveis a la sucursal del Banc d'Espanya d'Alacant, es troba agregat al Govern Civil de Vitòria des de 1929, amb un sou de quatre mil pessetes l'any, que se li remetia a Alacant cada mes.

Això de no treballar i fer-se enviar els diners a domicili és un cant més per afegir al llarg poema de la burocràcia espanyola, poema que l'Azaña ha reduït a "prosa vil" d'un cop de pioma.

✽

A la nostra ciutat cada dia hi ha nous atracaments.

Cal que l'"Atracción de Forasteros" aprofiti aquesta ocasió per a fer propaganda a l'estranger.

Des de la Dictadura, ja en sabem més que a Xicago.

✽

L'altre dia anàrem al cementiri i escoltàrem la següent conversa:

—Veig que aquest any no abunden tant les corones.

—Es clar, home! No veus que ja no hi ha monarquia?

✽

Diumenge passat es va celebrar un míting pels elements catòlics.

Deien dies enrera que es tirarien a la muntanya com en temps de la guerra carlista.

Ara, que sols es varen quedar al "Bosc".

J. P.—Si tenim temps i paciència, els arreglarem.

J. C.—Dels vostres dibuixos, el millor són les idees, i tot i així, no podem aprofitar-les.

F. G.—El vostre és molt dolent.

J. B.—Es massa macàbric, fins i tot per aquest número. Ens plaurà llegir altres coses vostres.

J. E. J. (Servian).—Es molt defectuosa. No pot pas ésser publicada.

A. X.—Molt innocent. I, sobretot, llarguíssima.

E. N. G.—Aquests no ens fan el pes.

M. G.—No va.

V. M.—No feu pas cap més dibuix! Dediqueu-vos a a'tres coses, que potser us sortiran millor.

F. C.—No és publicable.

V. P. E.—Igual.

Ll. R.—Heu d'aprendre un xic més l'idioma.

H. C. S.—De mica en mica, aniran.

J. J. C.—No aniran.

NOTA.—Es prega als nostres benivolguts col·laboradors que, a poder ésser, els treballs que ens envien siguin festius i d'actualitat.

Imp. "L'Esquella" i "La Càmpana", Om, 8. -- Barcelona.

TEATRE CATALA ROMEA

COMPANIA VILA-DAVÍ

Avui, divendres, tarda i nit, a les cinc i un quart d'onze, l'obra definitiva d'En J. M. SEGARRA,

L'HOSTAL DE LA GLORIA

Diumenge, a dos quarts de quatre, **Les aventures d'En Titelletà;** a tres quarts de sis i un quart d'onze, **L'Hostal de la Glòria.**

TEATRE POLIORAMA

COMPANIA MARIA LLUISA RODRÍGUEZ

Avui, divendres, i tots el dies, nit, l'èxit de Fransa, la gran comèdia còmica,

Las del sombrero verde

500 REPRESENTACIONS A PARÍS

**Caruso, Fleta, Tito Schipa,
Pau Casals, Sagi-Barba,
etc., etc.**

Totes les celebritats impressionen en
discos

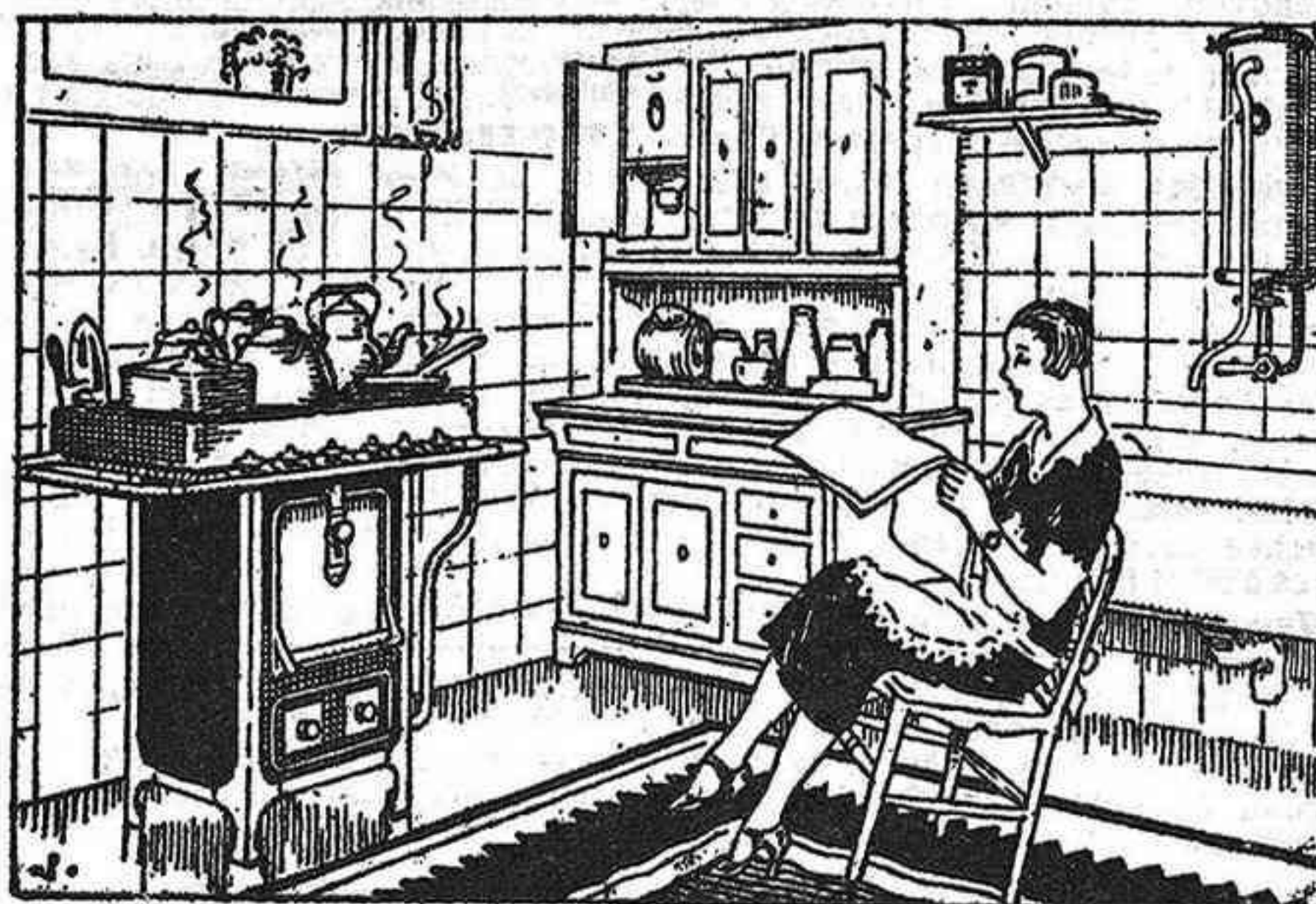
**La voz
de su amo**

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

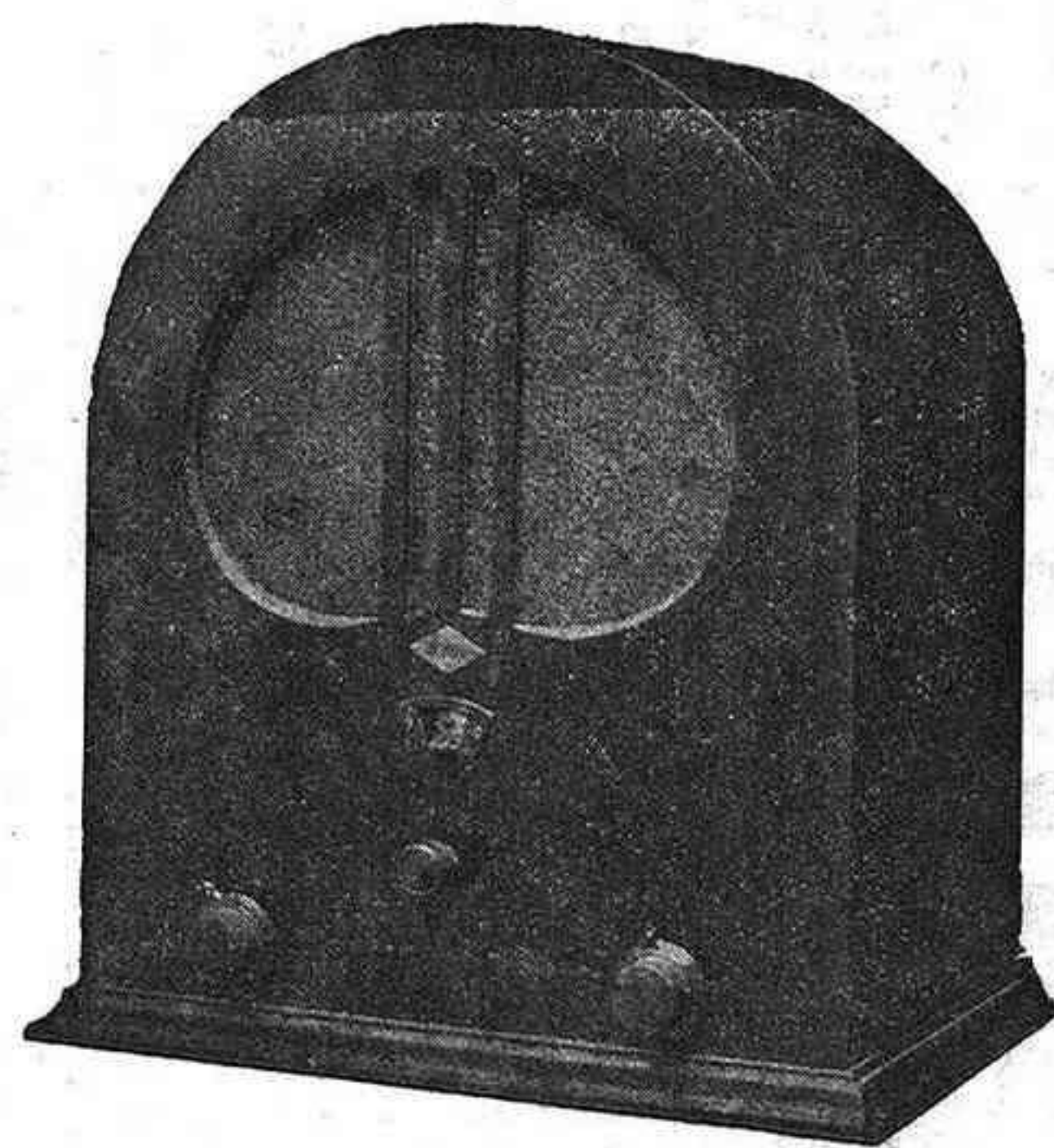
LA CUINA ANTIGA

LA CUINA MODERNA

Receptor RADIO CLIMO

enxufable al corrent, sense antena

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 :: Telèfon 23058

PREU: 400 PESSETES

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOLVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *urètritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sifilis* (avari...), *eczemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa cal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potenciades del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesse- es 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 18, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebbran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

Especific de l' ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules interspecificals. Producte piuriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

DICCIONARI Català-Castellà
Castellà-Català

Per A. ROVIRA I VIRGILI

Preu: 15 pessetes

Colección El Pasquín del Pueblo

El visir Puño de Hierro (Contra la dictadura)

XIII veces canalla (Contra la monarquía)

Fuego en la casa de Dios (Contra el clericalismo)

Una operación bancaria - Los afracos

(Contra el capital)

El caudillo de la estrella (Semblanza de Maciá)

El republicano demasiado conocido

(Contra la politiquería)

El pueblo del "¡ay, ay, ay!" del triple dolor

(Contra el latifundio andaluz)

El baldón de la ley de fugas (Contra el fascismo)

El jabalí en el hemiciclo

Todos de ANGEL SAMBLANCAT

Precio: 30 céntimos cada ejemplar

EN PREPARACIÓ

ALMANAC DE

L'Esquella de la Torraixa

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 céntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorguen descomptes

—Pensi que una flor sempre adorna.
—Sí; però una flor no fa estiu.